

A

Sajószentpéteri Központi Általános
Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK
MÓDOSÍTÁSA

12. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

12.1. A jogszabályi háttér

A közoktatási törvény 2003. évi módosítása az iskolák pedagógiai programjának felülvizsgálatát, új tartalmi elemekkel való bővítését írja elő. Az újragondolás egyben lehetőséget kínál arra, hogy nevelési törekvéseinket minőségi szemlélettel fogalmazzuk meg.

A környezeti nevelés szempontjából különösen fontosnak tartjuk, hogy kimunkáljuk azokat a fejlesztési eljárásokat és munkafolyamatokat, amelyek biztosíthatják munkánk áttekinthetőségét, színvonalát és teret nyitnak fejlesztéséhez is. Célunk, hogy elérjük ez az európai normák szerint is hangsúlyos pedagógiai terület szervesen illeszkedjék iskolánk nevelő-oktató munkájához, szervezetéhez.

12.2. A környezeti nevelés fogalma

„Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melyek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő ill. élettelen környezettel;

- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére;
- felkelti az igényt, képessé tesz: a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására; összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a rendszerben felismerhető kapcsolatok megismerésére; a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
- kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére;
- az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
- a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.” (Környezeti Nevelés Komplex Programja, 2004)

„A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak megfogalmazásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.” (IUCN, 1970)

A Nemzeti Alaptantervről kiadott 243/2003. sz. Kormányrendelet kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést:

„A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti - válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a

környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.”

12.3. Sajószentpéter kulturális értékei

- XV. Századból való, ma református templom,
- 1630-as úrvacsorai kehely,
- 1762-ben épül római katolikus templom,
- Gedeon-kúria
- Polgármesteri Hivatal épülete,
- Lévay József szülőháza,
- Tájház,
- Bányász emlékpark

12.4. Sajószentpéter természeti értékei:

- Sajó folyó partvidéke,
- „Nyögő” patak,
- Kőporos hegy, a régi pincéivel
- Pipiske domb

12.5. A környezeti nevelés jelenlegi helyzete az intézményben

Iskolánk helyzete nagyon speciális. A Bükki Nemzeti Park közelében, a Sajó-völgyben található. A vidék a környezeti értékek mellett magán viseli az elmúlt évtizedek ipari sajátosságait (nehézipari zóna, bányászat, kohászat, vegyipar). A legújabb iparszerkezeti változások következtében leépült szinte valamennyi ágazat, de megmaradt és erősödik a vegyipar és megmaradt a sok negatív hatás, a környezetszennyezés veszélyei.

Az itt élő emberek nem veszik észre a természeti értékeket (Sajó-, Pitypalatty-völgy), de az ipar környezeti ártalmait sem.

Az eddigi munkánk során nem volt olyan súlya, jelentősége a környezeti nevelésnek, mint amilyenné tennünk kell a jövőben.

Az alsó tagozat környezetismereti órái nyújtják a legkomplexebb keretet a környezeti nevelési célok megvalósításához. A felső tagozat 5-6. évfolyamon a természetismeret tanítása során még viszonylag tágabb időkerettel képes foglalkozni a témával, de a 7-8. évfolyam csökkentett óraszámúai már komoly gondot jelentenek.

Iskolánk a feladat súlyát érzékelve már évek óta szervez erdei iskolai programot, az adott lehetőségek kihasználásával.

Az iskolában működő fotó szakkör kiemelt témája a természeti és helytörténeti értékek gyűjtése és bemutatása. A fizika szakkör kísérletei pedig segítik a gyakorlati szemlélet formálását.

Tanulóink évente kirándulnak a környék természeti értékeinek megismerése céljából a Miskolci Vadasparkba, Aggtelekre, Jósvafőre, távolabbi környezeti értékek megismerése miatt Nyíregyházára, Debrecenbe.

Az érdeklődő gyerekek az adott szaktárgyakból meghirdetett versenyekre is beneveznek. Felszereltségünk: szaktantermeink eszköztárát igyekszünk úgy kialakítani, hogy megfeleljenek a modern természetismereti követelményeknek. Számos eszközt, modellt, videokazettát vásároltunk.

Az iskola környezeti nevelési hitvallása:

„Arra születtünk, hogy a Föld sebeit begyógyítsuk.” (Déry Tibor)

12.6. Alapelveink

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell világítanunk: a fenntartható fejlődés,

- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések,
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései,
- alapvető emberi szükségletek,
- emberi jogok,
- demokrácia,
- elővigyázatosság,
- biológiai és társadalmi sokféleség,
- az ökológiai lábnyom.

Szem előtt tarjuk azt a tényt, hogy minden tanítási órán és az órákon kívül ugyanazt a tanulót neveljük és tanítjuk, vagyis fontos, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki!

12.6.1. A környezeti nevelési programunk célkitűzései

- *Rendszerszemléletre nevelés:* tanulóinkat képessé kell tenni arra, hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit és önmaguk keressék az arra adható válaszokat.
- *Az alternatív problémamegoldó gondolkodás elsajátítása:* melynek során tanulóinkban ki kell fejlesztenünk azt a képességet, hogy a problémákra válaszokat is keressenek. Az alternatívák értékelése, ellenőrzése után képesek legyenek a helyes megfelelő válasz kiválasztására.
- *A globális összefüggések megértése:* fontos dolognak tartjuk, hogy tanulóink ne csak az egyes környezeti problémákat ismerjék fel, hanem azok gazdasági, társadalmi okait is megértsék.
- *A létminőséghez szükséges értékek megmutatása:* környezetünk minősége, gazdagsága létminőségünk egyik alapvető meghatározója, ezért meg kell értenünk a létminőséghez szükséges nem anyagi jellegű dolgok szerepét az életünkben.
- *A létminőséghez tartozó viselkedési normák és formák kialakítása:* vagyis közösen fedezzük fel, hogy mit is tehetünk egyéni életünkben.
- *A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése:* az emberek együtt kell működnie a természettel és nem uralkodnia felette. Fel kell fedeztetnünk, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés.

12.6.2. Tevékenységekhez közvetlenül kapcsolható részcélok

- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés - Hulladékkezelési program, Tisztasági verseny
- Válogatott hulladékkezelésre szoktatás - Hulladékkezelési program
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése - Kerékpáros
- közlekedést népszerűsítő program

- Városunk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése - Helytörténeti program
- Népi hagyományaink, népszokásaink megismertetése - Hagyományőrző program
- A természet szeretetére nevelés, a gyerekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása. A gyerekek lakóhelyük közelében található természeti értékek megismertetése –
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése, gyakoroltatása - Kis kézműves foglalkozások
- Katasztrófavédelem

12.7. Módszerek, tanulásszervezési formák

Környezeti nevelési tevékenységeink során a következő módszereket és tanulásszervezési formákat alkalmazzuk:

- A tanítási órák klasszikus módszerei
- Kooperatív tanulási technikák
- Erdei iskola
- Osztálykirándulások
- Csoportszintű előadás napközis és szabadidős időszakban
- Csoportszintű gyakorlati foglalkozás napközis és szabadidős időszakban
- Szakköri foglalkozás
- Versenyek
- Akciók
- Táborok

12.7.1. Környezeti nevelés a hagyományos tanórákon

A környezeti nevelés egyik lehetősége, hogy az adott tananyag tanítása során a tanár minden alkalommal megbeszélje a tanulókkal a környezet-és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseket. Az összes tantárgyra kiterjedő, összehangolt tanórai környezeti nevelést kezdő lépésnek tekintjük iskolai programunk elindításában. Meggyőződésünk, hogy tanulóink a különböző tantárgyak óráin és több tanár közvetítésével találkoznak a környezet és egészségvédelem kérdéseivel, bemutatja számukra, hogy az élet minden területén fontos problémáról van szó. A szennyezések és következményeik megismertetése mellett a megelőzésről, az egyén és közösség felelősségéről, a gazdasági és társadalmi vonatkozásokról is megfelelő hangsúllyal legyen szó az órákon. A következtetések és feladatok megfogalmazásakor mindig elérhető célt és megoldható problémát kell a gyerekek számára felkínálni.

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkoztatásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A diákok feladatként kapják, hogy nézzék a televízió és hallgassák a rádió környezeti és természeti problémákkal kapcsolatos adásait, gyűjtsék e témában az újságcikkeket. Ezeket a tanórákon közösen dolgozzuk fel. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk, így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért. Az egyes tantárgyakban a következő nevelési feladatokat oldjuk meg.

Hunyadi Mátyás Tagiskola: Sótanteremben tartják az énekórákat.

- a természetben lejátszódó sav-bázis folyamatok
- az alkoholizmus és a metanol hatása a szervezetre
- a fehérjék kicsapódását okozó kémiai anyagok
- a génmanipulációk hatása a növényekre és az állatokra.

Fizika

- a mesterséges égitestek szerepe az információ közvetítésében
- a higany mérgező hatása
- a nagyfeszültségű vezetékek élettani hatása az élőlényekre
- galvánelem környezetszennyező hatása - veszélyes hulladékok, tölthető elemek, akkumulátorok
- a világűr békés felhasználása.

Társadalomismeret

- környezeti kérdések erkölcsi dilemmái
- társadalmi szolidaritás, társadalmi igazságosság az egészséges környezet, a környezeti terhek megosztása
- a világvallások környezettel kapcsolatos állásfoglalása
- környezeti konfliktusok és kezelésük.

Az idegen nyelvi órák

Itt is nyílik lehetőség arra, hogy a tanulók a környezetvédelemmel, a természettel foglalkozzanak. A társalgási témák közt szerepel az időjárás, évszakok. Ehhez a témához kapcsolódik a természet, az erdő, a növények és az állatok. Mivel a nyelvvizsgán is szerepelnek ezek a témák, így a szaktanároknak meg kell ragadni az alkalmat és foglalkozni ezzel a kérdéssel.

Idegen nyelvről anyanyelvre fordítás során is egyre többször találkozhatnak a diákok a környezetszennyezéssel és környezet-védelmével kapcsolatos szövegekkel.

Földrajz

- túlnépesedés következményei
- élelmezési gondok és ebből születő járványok
- urbanizációs problémák
- globális klímaváltozás
- ózonlyuk, erdőirtások, túllegeltetés
- túllöntözés, talajpusztulás, elsivatagosodás
- édesvíz-készletek veszélyhelyzete
- környezetszennyezés, savas eső
- sok veszélyeztetett növény - és állatfaj problémája.

Testnevelés

A testnevelés eszköze lehet pl. a mozgás örömeinek átélése, a szabad levegőn tartózkodás fontossága. Az időjárás elemeinek közvetlen megtapasztalása. Lehetséges témák, tevékenységek, pl.:

- gyalogos, vagy kerékpáros túrák
- a természeti környezet sajátosságai
- helyes viselkedés a természetben
- tájékozódás terepen
- a zaj is szennyezi a természetet.

Rajz és vizuális kultúra

A művészeti tárgyak alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára (módszer lehet pl. hulladék felhasználása „művészeti” alkotások létrehozásához, virágok, csigaházak, termések gyűjtése, lenyomatok készítése).

Technika-életvitel

A technika-életvitel tantárgy nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezzék a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressenek és mutassanak be. (Lehetséges témák: ismerkedés az anyagokkal, érzékszervi tapasztalások, a közlekedés környezetszennyezése: lég és zaj. Ember és környezete. Természeti és emberi alkotta környezet. Kézműves technikák. Környezetbarát fogyasztói szokások, hulladékkezelés, takarékoság.)

Osztályfőnöki

- életvezetés, életmód, szokásaink a múlt, a jelen, a jövő környezetében
- fogyasztóvédelmi ismeretek
- testi, lelki problémák, a megoldás módjai
- a tájékoztatás erkölce, hirdetés, reklám
- intézmények, civil szervezetek.

12.7.2. Környezeti nevelés a nem hagyományos tanórai keretben

A környezeti nevelés keretében a vizsgálódás, a tevékenységek homlokterében kell állnia a valóságos, megtapasztalható környezetnek. A környezeti értékek megismerése, a problémák megértése, a tanulók és környezetük viszonyának cselekvési döntési lehetőségei tisztázása, valamint a szembesülés tetteik következményeivel olyan tanulási helyzetek megteremtését kívánja meg, amelyek a hagyományos, tantermi tanórák során nem biztosíthatók.

Ezért a következő tanórán kívüli foglalkozásokat szervezzük tanulóinknak:

Erdei iskola

A 6. évfolyam számára fakultatív jelleggel erdei iskolai program keretében lehetőség nyílik a természet jobb megismerésére. Az erdei iskolai programokat az intézmény szervezi a szülők jóváhagyásával és anyagi hozzájárulásával. Az igényfelmérést minden év január 15-ig végezzük el.

Versenyek

A tanulókat arra ösztönözzük, hogy olyan versenyeken induljanak, ahol a környezet-és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat.

Vetélkedők

Osztálykirándulások

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere a tantárgyi időben szervezett terepi program, az osztálykirándulás szervezése. A helyi tanterv megvalósulását szolgálja. A valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására, a problémák értelmezésére támaszkodik.

A kirándulásokon az érzéki-megismerő tanulás, a cselekvő-felfedező magatartás dominál. Ősztönzi a kollektív és egyéni érdeklődés kialakulását. A szabad idő megszervezése, az önkiszolgálás, a tanulási helyzeteken kívüli csoportos tevékenységek és együttesen megélt élmények képezik fontos előnyeit. Jelentős személyiség és közösségfejlesztő hatású. A kirándulások tervét, időpontját munkatervünkben előre meghatározzuk. Megszervezéséért az osztályfőnök felelős.

12.7.3. A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt

A környezeti nevelés szempontjából kiemelt jelentősége van a szabadidős tevékenységeknek. A szabadabb keretek nagyobb teret engednek a többirányú pedagógiai módszerek alkalmazásához.

Jeles napok

A környezeti nevelés a környezetkultúra átadásáról is szól. Meg kell terveznünk, hogyan alakítjuk ki ünnepi hagyományainkat. Ezeket a legváltozatosabb formában tesszük emlékezetessé. Ráhangoljuk gondolatainkat, kialakítjuk szokásainkat, kiemelkedünk a hétköznapokból.

Egy tanév során egy alkalommal rendezünk az évszakok jellegzetességeihez, természet változásaihoz kapcsolódó rendezvényt (A természet napjai), a jelentősebb környezetvédelmi napokról (A víz világnapja, Madarak és fák napja, Föld napja). Minden évben más-más tartalommal bíró rendezvényt szervezünk a három jeles nap kapcsán.

Programfelelős: alsós munkaközösség-vezető, természettudományos munkaközösség-vezető

Közreműködők: minden osztály

Időtartam: évi egy-egy alkalom, alkalmanként 2 óra

12.8. Kapcsolattartás a környezeti nevelésben

A környezeti nevelés munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

12.8.1. Az iskolán belüli együttműködés

12.8.1.1 Tanárok

Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára.

Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés ill. oktatás közös szemléletben és célokon valósuljon meg, ki kell alakítanunk, és tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését. Ennek részeként a helyi tanterv és a tanmenetek elkészítésekor meg kell fogalmaznunk, hogy saját szakterületünkön miként tudunk többletet adni a környezeti neveléshez. Azoknak a kollégáknak, akik most kívánnak bekapcsolódni az iskolai környezeti nevelési munkába, a tapasztaltabb kollégák tanácsokat, javaslatokat adnak.

A közös munka áttekintése valamennyi érintett munkaközösség feladata.

A legfontosabb tényező az, hogy a tantestület tagjait partnerként megnyerjük a környezeti nevelési munkához, ennek érdekében a következőket tesszük:

- tantestületen belüli, környezetvédelmi vonatkozású továbbképzés szervezése
- új környezeti nevelési irodalmak feldolgozásán alapuló foglalkozások szervezése:

- témanap rendezése évente. A víz világnapja alkalmából ezen a napon minden tanóra anyaga a vízhez kapcsolódjon
- a nevelőtestület éves kirándulásain minden alkalommal tudatosan kell tervezni környezetvédelmi, környezetnevelési vonatkozású eseményeket
- az osztálykirándulások alkalmával biztosítani kell minden évfolyamon, hogy a meglátogatott területeken található tanösvényeket tanulóink meglátogassák.

12.8.1.2 Diákok

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kultúrált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoportnak.

12.8.1.3 Tanárok és diákok

A diákok környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskola létrehozásában és megőrzésében is. A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg, a tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek áttekintése.

12.8.1.4 Tanárok és szülők

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét - a lehetőségeiket figyelembe véve - a családok maguk is biztosítják.

12.8.2. Az iskolán kívüli együttműködés

12.8.2.1 A fenntartó

Mivel a fenntartó határozza meg az intézmények feladatát és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola igazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

12.8.2.2 Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények és szervezetek

Ilyenek a lakóhelyünk környezetében található nemzeti parkok, Ökológiai Intézet (Miskolc), Észak-Magyarországi Regionális Vízmű (a továbbiakban ÉRV), öko-falu Gömörszőlős. A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok.

Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő. Iskolai tanulmányai során, minden tanulónak legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson kell részt vennie. Az adott intézménnyel a

kapcsolatot a munkaközösségek egy megbízott tanára tartja az osztálykirándulások és tanítási órák keretében.

12.9. Szükséges eszközök erőforrások

12.9.1. Taneszközök

Az iskola nem rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni. Lehetőségeinkhez mérten fejlesztenünk kell a környezeti neveléshez szükséges audiovizuális eszközeinket.

12.9.2. Költségvetés

A reál munkaközösség vezetője minden tanév elején leadja azoknak a könyveknek és egyéb információhordozóknak a listáját, amelyek szükségesek a környezeti program végrehajtásához.

Az iskolai költségvetésből minden évben olyan felújításokat kell végezni, amelyek a környezetbarát és kultúrált környezet megteremtését, továbbá a környezetkímélő működtetést szolgálják.

12.9.3. Továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulás egy pedagógus számára nélkülözhetetlen. Ennek egyszerre kell tartalmaznia a szakmai és módszertani ismeretekben való fejlődést.

12.10. Kommunikáció

12.10.1. Hagyományok ápolása

- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában

12.10.2 Az iskolán belüli kommunikáció formái

A környezeti nevelésben - jellegénél, összetettségénél fogva - nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai.

Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott médiaroyalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni.

Fontos számunkra, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják az értéktelentől különböztetni. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt - e képesség napjainkban nélkülözhetetlen.

A belső kommunikációt a következő formákban valósítjuk meg:

- kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel
házi dolgozat készítése
- poszterek készítése és bemutatása
- faliújságon közölt információk készítése, szórólapok készítése

12.10.3. Az iskolán kívüli kommunikáció formái

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból
- környezetvédelmi problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása
- környezetvédelemről szóló rádió és televíziós hírek feldolgozása, értékelése
- a környezet állapotfelmérésének értékelése, kapcsolatfelvétel az illetékesekkel, (BISEL program)
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése, együttműködés az illetékes önkormányzattal.
- Ökoiskolai hálózati programba törekszünk bekapcsolódni.

Tisztában vagyunk vele, hogy a környezeti nevelési tevékenységünk eredményességét csak többéves tevékenység után lehetséges érdemben mérni.

Csak akkor lehetünk azonban elégedettek, ha az iskola minden tanítási óráján és a tanórán kívüli foglalkozáson is egyaránt törekszünk a környezeti nevelés szempontjainak érvényesítésére, a környezet és természetvédelemmel kapcsolatos tudatos pozitív szemlélet kialakítására. Ehhez kérjük iskolánk minden pedagógusának és egyéb alkalmazottjának, a szülőknek és maguknak a diákoknak az aktív munkáját és támogatását!

12.11. Tanulmányi kirándulás tervezete

Évfolyam	Úti cél (A)
1. osztály	Miskolc – Tapolca /Lillafüred
2. osztály	Szilvásvár
3. osztály	Aggtelek - Jósavő
4. osztály	Szerencs – Monok - Sárospatak
5. osztály	Nyíregyháza
6. osztály	Eger
7. osztály	Debrecen
8. osztály	Budapest

12.12. Az erdei iskola a környezeti nevelés sajátos színtere és eszköze

Az erdei iskola a környezet értékeinek tudatosítására és védelmére nevel. A természettel való aktív kapcsolat környezetvédelmi gyakorlat is. A környezettel való közvetlen aktív kapcsolat kihat a tanulók környezethez fűződő érzelmi viszonyára is. A környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony a környezeti nevelés elengedhetetlen feltétele és következménye. Az erdei iskolák alkalmasak arra is, hogy programjaikba közvetlen, környezetvédelmi tevékenységeket, cselekvéssorokat is beiktassanak. Az erdei iskolában feladat azoknak a készségeknek és technikáknak az elsajátíttatása, amelyekkel a környezet megvédhető és megőrizhető. A tanulás szerves részét képezi azoknak a veszedelemeknek a megismerése és megtapasztalása, amelyektől a környezetet meg kell óvni, vagy amelyek elkerülésével lehetséges a természettel való együttélés. A környezeti nevelésnek az év minden napját, minden tevékenységét át kell hatnia.

Iskolánk helyi tanterve tartalmazza a környezeti nevelés célját. Ezek szerint a környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók

természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére. A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit. A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.

Sajószentpéter, 2010. március 9.

Perényi Barnabás
Perényi Barnabás
igazgató